

બહુરૂપ શબ્દ-પ્રકાર

બહુરૂપ શબ્દ-પ્રકાર, પુદ્ગલના સાંચા;
મન-વાણી સંચાર, જો અપની ભાષા.

પરપંચી વાચા, દુરૂપ્યોગો અમથાં;
દ્વેષીલી ભાષા, દિલમાં ખોદે ઘા.
તંતીલી ભાષા, સામો સુણશે ના;
દુરાગ્રહી ભાષા, સવળી પડશે ના.

કપટભરી ભાષા, પદા કરે ગાઢાં;
નમકીન ખારીલાં, શબ્દ ઝરે વાંકાં.
ગર્વભરી ભાષા, બુદ્ધિનાં કટકાં;
મન બળતાં ભડકાં, સ્વ-પરમાં મરચાં.

કોઈને હરાવ્યા ત્યાં, પાડે મન ખાટાં;
કોઈનાયે ઉપરી થતાં, વર્તન થ્યાં ત્રાંસાં.
જીભાગ્રે મધુ-ફૂલ, મહીં ઝેરી કાંટાં;
પોતાને પીડે, પરિણામો માઠાં.

જ્યાં ત્રિકરણ જુદાં, એળે ગ્યાં મનખાં;
તીર છૂટ્યાં પૂર્વે, દે વાણી-દાટાં.
ભાષાનો દુષ્કાળ, પાડે તન ફાંટાં;
અવિચારી ભાષા, કોઈ દી કાઢશે ના.

વેર વધે છે ત્યાં, જોવી અશાતા;
સ્નેહ વધે છે ત્યાં, લાગે છે શાતા.
જાતે ખોદેલાં, સાંસારિક ખાડાં;
હારજીતી શતરંજ, માનવરૂપ પ્યાદાં.

જગતાશય સ્પંદન, વિ-પરિણત ડાઘા;
ચેતન-મિશ્રિત ફળ, પર-પરિણામી ઘા.
સકલ જગત પડઘાં, અપના હી ત્રાગાં;
આતમ-જ્ઞાન વિના, મીટે ન ત્રિયોગા.

પ્રેમ જ વરસે ત્યાં, જો સન્મુખ 'દાદા';
આત્માર્થે નીકળી, પૂર્ણપદી ભાષા.
'જોય' છે વચન-શબદ, પોતે છે 'જ્ઞાતા';
અથડામણ ટાળે, એ શબ્દ સાચા.---બહુરૂપ...

